

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

В.С. Мохняк

*Національний університет “Львівська політехніка”, вул. С. Бандери, 12,
м. Львів, Україна, 79013, e-mail: vmokhnyak@ukr.net*

Кредитні спілки є специфічними суб'єктами економічної діяльності, які не мають за мету отримання прибутків [1]. Така специфіка їхньої діяльності суттєво відрізняє їх від інших кредитних організацій. Особливості діяльності кредитних спілок визначають специфіку організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

За останні роки, як показує практика, в Україні зменшилась кількість кредитних спілок [2]. Однією з причин такого зменшення зниження довіри до кредитних спілок через недостатність інформації про діяльність останніх. Одним з джерел інформації для майбутніх вкладників та позичальників кредитних спілок є саме фінансова звітність, яка повинна відповідати вимогам користувачів.

Кредитні спілки складають традиційну фінансову звітність – звітність, призначену для виробничих, торговельних підприємств. Така звітність не дає можливостей розкрити фінансовий стан та особливості діяльності кредитних спілок – показники “промислової” звітності малопридатні для відображення операцій з фінансово-кредитними ресурсами.

Таким чином фінансова звітність кредитних спілок потребує адаптації до специфіки їхньої діяльності, зокрема відображення в обліку та звітності пайового капіталу, надання позик учасникам, відображення відсотків за користування кредитними коштами тощо.

Список використаних джерел.

1. Про кредитні спілки: Закон України № 2908-III від 20.12.2001р.
2. Звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за 2014 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nfp.gov.ua/files/sekto%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%20%86%BE%202014%20%D1%80%D0%B5%D0%B4.doc.

ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ

В. В. Муравський

*Тернопільський національний економічний університет, вул. Львівська, 11,
м. Тернопіль, Україна, 46020, e-mail: vvvvmur@gmail.com*

Облікова політика регламентує варіативну складову бухгалтерського обліку на підприємстві, встановлює порядок обробки облікової інформації. Важливим етапом опрацювання облікової інформації є її передача між відправником та одержувачем. Оперативність інформаційних трансакцій забезпечує прийняття управлінських рішень ще до завершення або одразу після виконання факту господарської діяльності. Низька якісна характеристика облікових даних у зв'язку з недосконалістю облікової

політики може призвести до хибних управлінських рішень, як наслідок, до економічних втрат підприємства.

Комунікаційна облікова політика підприємства є сукупністю принципів, методів та процедур, спрямованих на налагодження ефективних комунікацій облікового типу на внутрішньосистемному, міжсистемному та зовнішньому рівнях. Метою облікової політики, яка стосується облікових комунікацій є сприяння забезпеченню комунікаційного процесу, виходячи з особливостей функціонування підприємства.

Облікова політика комунікаційного спрямування повинна виконувати наступні завдання:

- створення належних умов для ефективної комунікаційної взаємодії на всіх рівнях інформаційного обміну системи обліку та управління;
- забезпечення зрозумілості облікового повідомлення при передачі його від відправника до одержувача;
- мінімізацію інформаційних шумів та викривлень облікових даних;
- організацію комунікаційних каналів передачі прямої та зворотної інформації;
- забезпечення інформаційної безпеки підприємства для попередження порушення комерційної таємниці через незахищені облікові комунікації;
- уникнення інформаційної асиметрії через забезпечення рівноправного та повного доступу усіх зацікавлених осіб до облікових даних.

Для досягнення поставлених завдань підприємство має право використовувати специфічні процедури:

- розподіл та координацію функціональних обов'язків щодо обробки та передачі даних між обліковими фахівцями;
- формування універсальних облікових повідомлень задля забезпечення оптимального сприйняття інформації її одержувачем та мінімізацію виникнення явищ дублювання, викривлення, шумів, бар'єрів в облікових комунікаціях;
- вибору типу комунікаційної мережі, в рамках якої інформаційно взаємодіють системи обліку, аналізу, контролю та управління; каналів облікових комунікацій, самостійно створених, загальнодоступних чи запропонованих відповідними інституціями;
- обмеження права доступу та функціональних прав в комунікаційному процесі задля попередження витоку конфіденційної інформації.

Найбільш суттєве значення при налагодженні ефективних комунікацій є відображення в обліковій політиці організаційних елементів. Необхідна регламентація функціональних обов'язків щодо обробки і передачі облікової інформації, що дозволяє поділити інформаційний процес на послідовні етапи. Зменшується необхідність в складанні графіків документообігу у зв'язку з автоматичною роздачею облікової інформації посадовим особам відповідно до їх прав (обов'язків) і змістового наповнення облікового повідомлення.

Технічні складові облікової політики відображають програмно-технічне забезпечення обліку на підприємстві, що впливають на обирання комунікаційних каналів (комп'ютерних мереж) та комунікаційну зручність інформаційного діалогу персоналу з програмними комплексами. Вибір та обґрунтування в обліковій політиці альтернативних методичних прийомів може здійснювати вплив на організацію комунікацій на підприємстві. Зокрема, зміна методів оцінки вибуття запасів, розподілу транспортно-

заготівельних витрат, нарахування амортизації, розрахунку резерву сумнівних боргів, калькулювання собівартості продукції, вибору альтернативних рахунків обліку, призводять до значної трансформації облікових комунікацій. Таким чином, облікова політика підприємства складається з організаційних, технічних та методичних компонентів, які мають безпосередній вплив на комунікаційні процеси підприємства.

УДК 657.1:658.14

ДИСКУСІЙНІ ТЕРМІНИ КОНЦЕПЦІЇ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

А.В. Озеран

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», проспект Перемоги, 54/1, м. Київ, Україна, 03680, e-mail: alla_ozeran@ukr.net

Однією з актуальних проблем фінансової звітності є забезпечення її транспарентності, що досягається завдяки концепції розкриття інформації, яку традиційно пов'язують з примітками до фінансових звітів. І це справедливо, адже внаслідок лаконічного змісту перших чотирьох основних форм фінансових звітів інформація, що міститься в них, лише частково розкриває діяльність підприємства. Крім того, оцінка окремих статей балансу та звіту про фінансові результати (звіту про прибутки і збитки) може відрізнятись в різних національних системах обліку та МСФЗ. Тому повне розкриття цих статей у примітках дозволяє користувачам отримати необхідну для управління й прийняття рішень інформацію.

Аналіз оприлюдненої на SMIDA фінансової звітності публічних компаній показав, що не всі підприємства України повноцінно складають і оприлюднюють примітки до фінансових звітів. Слід відзначити позитивну динаміку в цьому напрямі, що обумовлено, у першу чергу, впровадженням МСФЗ – системи стандартів, яка забезпечує вищий рівень розкриття. Однак, незважаючи на те, що загальні вимоги до розкриття інформації у фінансовій звітності викладені у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», а вимоги до розкриття окремих активів і зобов'язань – у відповідних П(С)БО, спостерігається роздібнений і хаотичний характер оприлюднених приміток. Це пов'язано з відсутністю у вітчизняних бухгалтерів макету приміток з орієнтовним переліком розкриття. Ті ж підприємства, що формують свої фінансові звіти на основі національних П(С)БО, складають примітки лише в табличній формі, затверджені наказом Мінфін України від 29.11.2000 р. № 302, котрі, з одного боку, не містять вичерпного переліку інформації, необхідного користувачам для прийняття економічних рішень, зокрема не розкривають інформації про облікову політику підприємства, з іншого – враховуючи жорстку стандартизованість, включають таблиці, які часто не заповнюються підприємствами внаслідок відсутності у них відповідних видів діяльності. Зокрема, це інформація про фінансові інвестиції, будівельні контракти, біологічні активи та сільськогосподарську продукцію.

Свою чергою, світова бухгалтерська спільнота стурбована занадто високим рівнем навантаження фінансової звітності примітками. На думку